

Д-р екон. наук Іванов Р. В., Ковальов М. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ
ДИВЕРСИФІКАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ**

Під впливом поглиблення інтеграції світової економіки, розвитку науково-технічного прогресу, посилення конкуренції перед підприємствами постає проблема ефективної організації виробничої та підприємницької діяльності. Одним із способів вирішення цієї проблеми є диверсифікація діяльності підприємств, яка дозволить підвищити рівень конкурентоспроможності, впровадження інновацій в діяльність підприємства і, загалом, підвищить ефективність здійснення підприємством своїх функцій [1].

Між впровадженням інновацій, підвищенням продуктивності праці на підприємстві та впровадженням та поглибленням диверсифікації на підприємстві існує прямий взаємозв'язок. Однією із найбільш пріоритетних задач у цьому випадку є підвищення конкурентоспроможності завдяки підвищенню продуктивності праці при виробництві товарів та послуг, розширенню асортименту продукції та сфери діяльності підприємства в цілому.

Під інноваційними змінами в роботі підприємства опціонально може розглядатися будь-які зміни, такі як виробництво нової продукції, введення нових технологічних рішень, зміна типу управління та структури підприємства. Це означає, що між впровадженням інноваційних рішень і диверсифікацією існує прямий зв'язок. Основною причиною, через яку здійснюється диверсифікація на вітчизняних підприємствах є нестача ресурсів матеріального характеру, яка особливо погострюється при спаді виробництва або реструктуризації підприємства. Підприємства західних країн здебільшого здійснюють диверсифікацію в час найбільшої ефективності своєї діяльності, коли у розпорядженні є максимальна кількість можливих фінансових ресурсів та можливостей їх використання з більшою ефективністю. Така практика також дозволяє створити основу для прискорення подальшого росту підприємства у короткостроковій та довгостроковій перспективі. Серед вітчизняних підприємств необхідна диверсифікація для найбільших з них, які мають значну частку в обсягах виробництва всієї національної економіки та мають прискорені у порівнянні з іншими підприємствами темпи розвитку [2]. Наявні статистичні дані щодо інноваційних впроваджень на промислових підприємствах України наведені в табл. 1.

Диверсифікація відкриває можливість для отримання нових економічних благ в реаліях зростаючої кон'юнктури ринку. Із зростанням впливу кризових явищ на діяльність підприємств актуалізувалося питання розробки ефективної стратегії адаптації підприємства під існуючі ринкові умови. Диверсифіковані

підприємства будуть в значній ступені більш підготовленими до кризових умов діяльності. Проведення досліджень із зазначеної тематики необхідні для вирішення проблем поглибленої системної економічної кризи в Україні, при якій зростають ризики ведення підприємницької діяльності.

Таблиця 1. Інноваційні впровадження на промислових підприємствах

<i>Рік</i>	<i>Частка кількості підприємств, що впроваджували інновації до загальної кількості промислових підприємств, %</i>	<i>Впроваджено нових технологічних процесів, од</i>	<i>У тому числі маловідходні, ресурсозберігаючі, од</i>	<i>Впроваджено виробництво інноваційних видів продукції, од</i>	<i>З них нових видів техніки, од</i>	<i>Частка обсягу реалізованої інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої продукції підприємствами, %</i>
2016	16,6	3489	748	4139	1305	...
2017	14,3	1831	611	2387	751	0,7
2018	15,6	2002	926	3843	920	0,8
2019	13,8	2318	857	2148	760	1,3

Джерело: [3].

Так, в статті [4] досліджується динаміка сумісного розвитку малого і великого підприємств. На основі побудованої економіко-математичної моделі було досліджено вплив ендогенних параметрів на динаміку розвитку підприємств в різних умовах інвестиційної політики.

В дослідженні [5] розроблено економіко-математичну модель соціально-економічної системи, яка враховує її логістичну структуру та екологічну життєздатність, що дозволяє оцінити відносну вартість основних виробничих фондів та кількість витрат на створення роздрібною мережі з впливом екологічних компонентів.

У довгостроковій перспективі необхідне проведення досліджень щодо математичного оцінювання ефективності проведення диверсифікації при певних економічних умовах. Підприємство має проводити диверсифікацією задля максимізації вигоди для своєї діяльності і мінімізації можливих ризиків. Такі заходи передбачають вкладання капіталу із максимальною матеріальною віддачею і забезпеченням фінансової стабільності усього підприємства.

Список використаних джерел:

1. Корінько М. Д. Диверсифікація: теоретичні та методологічні основи: монографія / М. Д. Корінько. – К.: ННЦ ІАЕ, 2007. – 486 с.

2. Яковенко О. Г. Математичні моделі процесів активності в економічній динаміці: монографія / О. Г. Яковенко. – Дніпро: Біла К.О., 2017. –217 с.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Шерстенников Ю. В. Моделювання взаємодії малого і великого підприємств з урахуванням інноваційного впливу на фондівдачу/ Шерстенников Ю. В., Іванов, Р. В.// Європейський вектор економічного розвитку. Економічні науки. – 2013. – 1. – С. 207-217.
5. Porokhnya V. Optimization of Economic and Environmental Factors of the Logistic System of Enterprise Management/ Porokhnya V., Shertennikov Y., Ivanov R., Ostapenko O.// E3S Web of Conferences. – 2020. – 166.

Івашкова А. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МОДЕЛЬ ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

В наш час в Україні виникає потреба у розробці комплексу заходів, які будуть спрямовані на ефективне управління персоналом. Адже роль людських ресурсів на сучасних підприємствах стає не тільки провідною, але і самою складною та відповідальною [1].

Для ефективного управління персоналом потрібна дієва система і методи, однак в наш час, існуюча і діюча система управління персоналом майже вичерпала себе, саме тому створення інноваційних підходів в управлінні персоналом є головним завданням сучасних підприємств.

На сьогоднішній день при розгляді проблем які існують в системі управління персоналом, можна виокремити такі основні проблеми [2]:

- відсутність кваліфікованих працівників;
- висока плинність кадрів на підприємстві;
- проблема організації відбору та найму персоналу.

В наш час в управлінні персоналом доволі поширеними є аут-технології, які можна розділити на дві групи [3]:

1) передача спеціалізованим компаніям окремих функцій – аутсорсинг (завдяки даному методу відбувається передача діючих завдань, процесів, функцій в межах підприємства, пов'язана з тим, що представники спеціалізованих компаній можуть виконати окремі функції швидше і краще);

2) передача працівників підприємства спеціалізованій компанії – аутстафінг (працівники, які офіційно оформлені і працюють в штаті компанії-замовника переводяться в компанію-підрядчика, де такий працівник входить в штат цієї